

Proiectul „Turkish and Moldovan Traditional Culinary Culture” implementat cu succes de către Institutul Patrimoniului Cultural în parteneriat cu Comisiile UNESCO din Republica Moldova și Turcia

La 5 mai 2023, Institutul Patrimoniului Cultural, în parteneriat cu Comisia Națională a Turciei pentru UNESCO și Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO, a organizat Conferința Științifică Internațională cu tema: „CULTURA CULINARĂ TRADIȚIONALĂ TURCĂ ȘI CEA DIN REPUBLICA MOLDOVA”.

Organizarea conferinței științifice a fost posibilă grație proiectului implementat de aceste două comisii: „TURKISH AND MOLDOVAN TRADITIONAL CULINARY CULTURE”. Scopul Proiectului a vizat elucidarea influențelor altor culturi (turcă) asupra bucătăriei tradiționale moldovenești din Republica Moldova. Realizarea acțiunilor din cadrul proiectului a fost posibilă grație inițiativei lansate de Comisia Națională a Turciei pentru UNESCO și cea a Republicii Moldova, cu implicarea ambasadelor celor două țări, cu participarea cercetătorilor Institutului Patrimoniului Cultural și cu susținerea Ministerului Culturii al Republicii Moldova.

În vederea realizării obiectivelor proiectului, Comisia Națională a Turciei pentru UNESCO a organizat și sponsorizat în perioada 19-29 septembrie 2022 o vizită de informare în Turcia a grupului de experți din Republica Moldova, format din membrii Comisiei Naționale a Republicii Moldova pentru UNESCO (Constantin Rusnac, dr. Luminița Druștea etc.) și cercetătorii: dr. Eudochia Soroceanu (Institutul Patrimoniului Cultural), Emilia Bancova (doctorand la Școala Doctorală a Universității „Dimitrie Cantemir”). În timpul vizitei, care a fost organizată la cel mai înalt nivel, cercetătorii au reușit să viziteze mai multe orașe din Turcia (Ankara, Afion, Antalia, Gazantep, Hatay, Istanbul), să se familiarizeze cu specificul sistemului alimentar tradițional al turcilor, preparate specifice, metode de preparare a bucatelor tradiționale, moduri de servire etc.

De asemenea, în vederea familiarizării grupului de cercetători turci cu tradițiile alimentare specifice comunităților etnice din Republica Moldova, în perioada 22-29 mai 2022 grupul din Republica Moldova, împreună cu oaspeții și specialiștii din Turcia au vizitat mai multe destinații cu valoare etno-gastronomică pe întreg teritoriul țării (Agro Pensiunea Butuceni (Orhei), Hanul lui Hanganu (Lalova, Rezina), Muzeul „Casa Parintească” (Palanca, Călărași)), inclusiv în UTA Găgăuzia (Complexul etno-turistic etc.) și localitățile populate în mare parte de către bulgari.

Programul vizitei a demarat cu vizita făcută la „Eco Resort Butuceni”, unde s-a organizat un MasterClass de preparare a plăcintelor. În cadrul vizitei organizate la pensiunea „Hanul lui Hanganu” din s. Lalova (Rezina), a fost organizat MasterClass-ul de preparare a „sărmăluțelor pitice”, prunelor umplute cu nuci și fierte în vin, iar la Muzeul „Casa Parintească” din Palanca (Călărași), oaspeții au învățat secretele preparării colțunașilor cu cartofi, mâncare tradițională ucraineană. Vizita în Găgăuzia a presupus cunoașterea complexelor etno-turistice («Gagauz Sofrası»), vinărilor din Beșalma, Avdarma, Ceadâr-Lunga, Comrat, Kongaz și organizare de MasterClass-uri pe teme gastronomice.

După realizarea vizitelor comune, cercetătorii din Turcia și Republica Moldova au elaborat lucrări, în care au descris sistemele tradiționale alimentare, bucatele de sărbătoare și ritual, eticheta la masa etc. Subiectele alese spre examinare de cercetătorii din Republica Moldova se constituie în: „Alimentele-medicament consumate cu scop profilactic în tradiția populară” – dr. Natalia Grădinaru; „Pâinea în cultura tradițională a găgăuzilor: paralele etnoculturale” – dr. Evdokia Surucianu; „Bucătăria tradițională bulgară în Republica Moldova” - Emilia Bankova, și „Bucătăria națională a ucrainenilor din Republica Moldova” – dr. Victor Cojuhari, dr. Ecaterina Cojuhari.

Totodată, ținem să atenționăm asupra faptului că, Comisia Națională a Republicii Turcia pentru UNESCO are o practică bună în desfășurarea unor asemenea acțiuni, anterior desfășurând proiecte de cercetare a bucătăriilor naționale ale Macedoniei de Nord, ale Ungariei și ale României, cu publicarea ulterioară a rezultatelor cercetărilor.

Dr. Natalia GRĂDINARU

